

Emily Brönteová (1818 - 1848)

Emily Brönteová byla britská spisovatelka, kterou proslavil její jediný román *Na větrné hůrce*.

Její román patří mezi **klasické dílo anglické literatury**.

Život a tvorba

Emily se narodila v Thorntonu jako čtvrté dítě rodičů Patricka a Marie. Když bylo Emily šest let, přestěhovala se její rodina do Haworthu, kde její otec začal pracovat jako vikář. Matka Marie porodila během osmi let šest dětí – dcery Mary, Elizabeth, Charlotte, Emily, Anne a syna Patricka. Po její smrti se o děti starala silně věřící teta Branwellová, která je vedla ke křesťanství a především k tomu, aby se staly vzornými ženami. Teta ani otec neprojevovali dětem lásku a náklonnost, a tak děti čím dál častěji utíkaly od reality do svých představ a **fantazijních světů** a pokoušely si tak vynahradiť pochmurné obrázky svého života. Vymýšlely si například své fantazijní země a světy, z nichž plno později použily pro svá pozdější díla.

Když bylo nejstarší dceři deset let, poslal otec dívky do školy v Yorkshiru, který byl určen pro nemajetné dcery pastorů. Tento **penzionát** navštěvovaly postupně všechny dcery s výjimkou Anne. Přísný režim, který v penzionátu panoval přispěl k úmrtí Mary a Elizabeth, které tam zemřely na tuberkulózu. Charlotte a Emily se vrátily a zkušenosti z tohoto pobytu přenesly do Charlottiny knihy **Jana Eyrová**.

V roce 1846 vydaly sestry společnou sbírku básní, kterou vydaly pod **mužskými pseudonymy**, které si zvolily proto, aby se vyhnuly předsudkům, které by v 19. století ženské spisovatelky vyvolaly. Jejich básně se ale s úspěchem nesetkaly, a

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

proto se rozhodly pro jiný žánr. A tak vznikly romány **Na větrné hůrce (Emily), Profesor (Charlotte) a Agnés Grey (Anne)**.

Po zbytek života se sestry potýkaly se zdravotními problémy, které si přivodily pobytem v internátu i v drsném domácím podnebí. Emily zemřela v roce 1848, krátce po smrti bratra Patricka. Až dva roky po její smrti byl román **Na větrné hůrce** vydán znovu, pod jejím skutečným dívčím jménem. Získal si řadu obdivovatelů a byl srovnáván i s Miltonovým Ztraceným rájem. Sama Emily získala přívlastky jako **geniální či nadlidská** a díla její i díla jejích sester se řadí mezi nejlepší díla **viktoriánské doby**.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Na Větrné hůrce (Bouřlivé výšiny)

Jediný román Emily Brönteové, který vyšel pod pseudonymem Ellis Bell v roce 1847 nesklidil po svém vydání žádný úspěch. Jeho hodnota byla rozpoznána až ve 20. století a dnes je považován za jedno ze nejlepších děl anglické literatury.

V románu se setkáváme s dvěma rody a jejich osudy od roku 1770 do počátku 19. století. Příběh je zvláštní tím, že je **vyprávěn služebnou** Nelly, která jako pozorovatel sledovala příběhy obou rodin z Yorkshiru. Právě Nelly je člověkem, který o historii rodin vypráví panu Lockwoodovi, který si v Yorkshiru pronajal dům.

Pan **Earnshaw**, který je majitelem usedlosti **Větrná hůrka** z jedné ze svých cest přivezl domů cikánského sirotka, kterého se rozhodl vychovat se svými dětmi **Kateřinou a Hindleyem**. S chlapcem, který dostal jméno **Heathcliff**, se Kateřina ihned spřátelí, ale Hindley na něj žárlí. Po smrti pana Earnshawa se Hindley stává pánem Větrné hůrky a Heathcliffa udělá čeledínem, kterého týrá a ponižuje. Tyto podmínky zvládá jen díky Kateřině a její lásce a náklonnosti.

Nedlouho poté, co se Kateřina spřátelí se **sourozenci Lintonovými**, kteří žijí na nedaleké usedlosti Drozdov, se zasnoubí s Edgarem Lintonem. Udělá to proto, aby pomohla Heathcliffovi z jeho postavení a také proto, že ho miluje. Heathcliff, který který Kateřinu miluje a vidí v Edgarovi jen nepřítele ale Kateřinin pravý záměr neodhalí a z Větrné hůrky uteče. Po letech se na Větrnou hůrku vrací jako bohatý pán. V té době již Kateřina žije na Drozdově s Edgarem. Heathcliff využívá svého postavení, od zkrachovalého Hindleyho koupí Větrnou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

hůrku a stane se novým pánem, který se mstí za všechna příkoří. Kateřina s Heathcliffem si vyznají lásku a plánují společný útěk. K tomu ale nedojde, neboť Kateřina po porodu dcery Katky umírá. Po její smrti se z Heathcliffa stává ještě větší tyran, který tyranizuje jak svou manželku Izabelu (sestra Edgara Lintona), tak i syna Lintona a Hindleyho syna Haretona. Nakonec tyranizuje i Kateřininu dceru Katku, kterou násilím nutí, aby si vzala jeho syna Lintona a on tak získal i panství **Drozdov**.

Heathcliff nakonec zemře a Katka si bere bratrance Haretona, kterým nejprve (stejně jako její matka Heathcliffem) opovrhovala.

Motivy a rysy díla

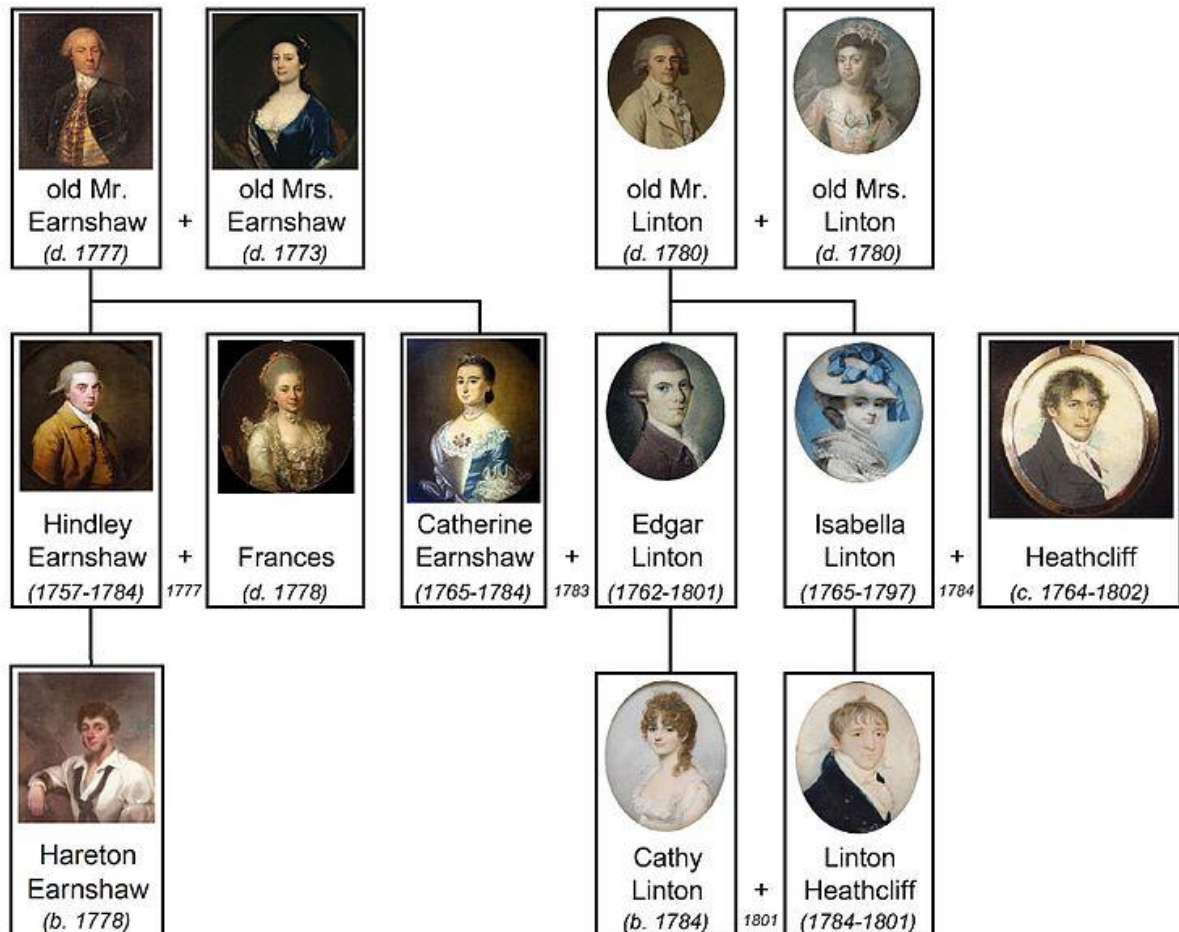
Nejdůležitějším motivem románu je **láska mezi Kateřinou a Heathcliffem**. Jejich láska má překonávat zábrany a konvence tehdejší viktoriánské společnosti. Otázkou tedy zůstává, zda mají čtenáři postavy vnímat takto nebo zda je mají odsoudit za to jak svým jednáním ničí život lidem kolem sebe.

Typickým rysem díla je dobově **nestandardní zacházení s postavami** a jejich charaktery. Vlastnosti, které byly v té době chápány jako mužské, jsou přidělovány dívkám a naopak. Oba rody, jak **Earnshawovi** tak **Lintonovi**, představují protiklady. Earnshawovi symbolizují přírodní divokost, Lintonovi zase hmotnou společnost. Nejkomplikovanější postavou je Heathcliff, který je částečně zobrazen jako typický romantický hrdina. Čtenáři až do konce očekávají, že na konci Heathcliff sundá svou masku a vyzná své pravé city.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Brönteová ovšem toto očekávání nenaplní, romantický hrdina je nadále zahalen a **klišé romantické lásky není naplněno.**

Nemalou roli hraje v románu krajina a příroda yorkshirských vřesovišť, která dokresluje romantický nádech příběhu. Příroda se objevuje především v mluvě a myšlenkách postav a mnohdy koresponduje s jejich city a vnitřními stavy.

Rodokmen dvou rodin z románu Na Větrné hůrce

Práce s texty

Na základě ukázky z díla Na Větrné hůrce charakterizujte postavu Heathcliffa, vztah Kateřiny k němu a naopak. Korespondují nějak tyto skutečnosti s dobou, ve které byl román napsán? Co vše je z ukázky patrné? Pokuste se přeložit jméno hlavního hrdiny do češtiny a vysvětlit jak překlad zapadá do celého románu.

(...)

Rozhovor Nelly s novým nájemníkem

Hospodyně se ve chvílce vrátila

s košíkem na šití a kotlíkem, z něhož se kouřilo. Kotlík

zavěsila nad plamen do krbu a přisedla si ke mně. Nesporně ji

blažilo, že jsem tak družný.

Než jsem přišla sem do Drozdova - začala bez další

pobídky své vyprávění -, byla jsem skoro pořád na

Větrné hůrce. Moje matka byla chůvou u Earnshawů,

opatrovala malého pana Hindleyho, Haretonova otce,

a já si tam s dětmi hrávala. Taky jsem chodila nakupovat,

pomáhala při senách, zkrátka jsem na statku byla pořád při

ruce a dělala ochotně, co mi kdo uložil. Jednoho krásného

rána - bylo to v létě, pamatuji se, že zrovna začínaly

žně - přišel starý pan Earnshaw k snídani v cestovním.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řekl Josefovi, co se má ten den dělat, pak se obrátil k nám seděla jsem s Hindleym a Katkou u jídla - a oslovil svého synka: "Řekni, šohaji, copak ti mám přinést z Liverpoolu? Vyber si, co chceš, ale jen něco menšího, musím jít pěšky šedesát mil tam a šedesát zpátky, to je pořádný kus cesty." Hindley si řekl o housle a pak přišla na řadu slečna Katka. Nebylo jí tenkrát ani šest, ale jezdila už na všech koních, co jich bylo ve stáji; a tak chtěla mít bič. Na mne starý pán taky nezapomněl. On býval sice dost přísný, ale srdce měl dobré. Slíbil, že mi přinese plnou kapsu jablek a hrušek. Pak obě děti políbil, rozloučil se s námi a šel.

Ty tři dny, co byl pryč, se nám zdály nekonečné a Katka se každou chvíli ptala, kdy už přijde. Paní Earnshawová ho čekala třetí den k večeru, a odkládala proto večeři hodinu za hodinou. Ale on nikde, a dětem se už ani nechtělo běhat pořád až k brance a vyhlížet ho. Pak se setmělo, matka posílala děti do postele, děti ji uprošovaly, aby směly zůstat vzhůru, a konečně, bylo už kolem jedenácté, cvakla tiše klika a náš pán stál na prahu. Dopadl do nejbližšího křesla, střídavě se smál a hekal - ať prý ho necháme chvílku vydechnout, že je málem po něm

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

a že už ho nikdo na takovou túru nedostane, kdyby mu
modré z nebe sliboval !

"A kdybyste věděli, co mě nejvíc uštvalo," dodal

a začal rozvíjet plášt, který nesl v náručí jako ranec.

"Pojď se na to podívat, ženo! Tohle mi dodalo, v životě

jsem si větší tíhu nenaložil! Musíš to ale přijmout jako

`dar od boha - přestože vypadá spíš jako ďáblov kvítko,

jak je černý."

Shlukli jsme se kolem něho. Nakukovala jsem slečně

Katce přes hlavu - byl to černovlasý, špinavý, otrhaný

kluk, který měl už dávno běhat i mluvit. Podle obličeje

mohl být dokonce starší než Kateřina. Ale když ho pan

Earnshaw postavil na zem, ten tvor na nás jen civěl

a donekonečna něco nesrozumitelného blábolil. Já z něho

měla strach a paní Earnshawová ho chtěla rovnou vyhodit. A jak

se do starého pána pustila! Co prý ho to

napadlo přinést jí domů takové cikáně, jako by neměli

už dost vlastních dětí na starosti ! A co že si s ním chce

počít?

Má vůbec zdravý rozum? - Pan Earnshaw jí to chtěl

všechno vysvětlit. Ale jednak už padal únavou, jednak mu

paní stále skákala do řeči, takže jsem z celého vyprávění

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

pochytila jen tolik, že to dítě sebral v Liverpoolu někde na ulici. Chouliho se tam opuštěné, vyhladovělé a nebylo možná z něho dostat kloudné slovo. Vypytaval se lidí, čím je. Nikdo to nevěděl. Že už neměl času ani peněz nazbyt, raději je vzal rovnou s sebou. Na ulici je v tom stavu nechat nechtěl, a aby je tam nějak zaopatřil, na to neměl. Nakonec paní Earnshawová už ani nic neříkala a starý pán mi uložil, abych toho otrhance umyla, převlékla do čistého a dala spát k dětem.

Hindley s Katkou zatím jen koukali a poslouchali.

Když se rozruch utišil, začali otci prohledávat kapsy, kde prý jsou ty dárky, co jim slíbil. Hindley byl už velký

klacek, čtrnáct let, ale rozbřečel se jako malý kluk z houslí zbyly v kapse jen třísky. Katka vyváděla zas

jinak - on totiž pan Earnshaw pro samou starost s tím nalezcem její bičík ztratil. Vyplazovala na to nedochůdče

jazyk a plivala po něm, až si vysloužila od otce

pohlavek za ty nezpůsoby. A žádný nechtěl ani slyšet,

aby ho vzal k sobě do pokoje, natož do postele. No, ani

já z toho tenkrát neměla rozum, a tak jsem kluka nechala

na schodišti. Myslela jsem, že třeba do rána nějak zmizí.

On ale - snad čirou náhodou, nebo že zaslechl pana

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Earnshawa uvnitř mluvit - dolezl na práh pánovy

ložnice a ten ho tam ráno našel. Byl z toho výslech.

Přiznala jsem se, jak to bylo, a starý pán mě poslal domů že k nim za trest nesmím, protože prý to bylo ode mne zbabělé a nelidské.

Tak se dostal na Větrnou hůrku Heathcliff. Když jsem se tam za pár dní vrátila - s tím vyhnanstvím to ovšem nemyslel pan Earnshaw vážně - už mu tak říkali. "Heathcliff" se jmenoval chlapec, který jim umřel, a tomuhle přijatému to jméno zůstalo už , jako křestní jméno i příjmení zároveň. S Katkou byl Heathclif i teď tuze zadobře . ale Hindley ho nemohl vystát – a já taky ne, abych řekla pravdu. Co my dva jsme se ho našidili a naprováděli mu, co se dalo nejhoršího! Já z toho tehdy neměla pojem, jak, je to nespravedlivé, a naše paní, ta se ho nikdy nezastala... když se mu ubližovalo.

Bylo to takové zavile trpitelské dítě. Asi byl na ústrky zvyklý, protože ani nemrkl a nezaslzel, když ho Hindley zbil, nebo když já jsem ho štípla, zatajil jen dech a rozevřel doširoka oči, jako by si to zavinil náhodou sám. Tohle trpné chování popuzovalo starého Earnshawa tím víc proti vlastnímu synovi, který prý toho "ubohého sirotka" ,jen

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

týrá. Na Heathcliffa pan Earnshaw vůbec až moc držel a ve všem mu věřil - jenže on toho Heathcliff namluvil celkem málo, a když, tak většinou pravdu. To ani s Katkou se tak nemazlil jako s ním, ale Katka zas byla tak rozpustilá a vzpurná, že ji těžko mohl mít někdo rád. A tak už od samého začátku plodil Heathcliff v rodině nesvár.

(...)

Rozhovor Nelly s Kateřinou

"Víte, Nelly, mně by se těžko žilo v nebi."

"Vždyť vy se tam taky nedostanete," odpověděla jsem:

"Hříšné duše nemají v nebi co dělat - to dá rozum, že by se jim tam zle vedlo."

"To není proto. Mně se už jednou zdálo, že jsem v nebi."

"Slyšela jste přece, slečno Kateřino, že o snech nechci nic vědět ! Dobrou noc !" zakřikla jsem jí znova.

Ale ona se zasmála a nedovolila mi vstát.

"Tenhle je docela nevinný," uklidňovala mě. "Chtěla jsem vám jenom říct, že jsem se tam necítila doma.

Mohla jsem si oči vyplakat, jak se mi stýskalo po zemi,

Andělé se tak urazili, že mě odtamtud shodili doprostřed

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vřesoviště nahoře nad Větrnou hůrkou. Když jsem se tam probudila, rozplakala jsem se samým štěstím. To je to celé moje tajemství. Rozumíte už, proč jsem tak nešťastná? Nebe pro mne není - a Edgar Linton taky ne. Kdyby ten bíďák Hindley nebyl z Heathcliffa udělal takového sprostého nádeníka, vůbec bych na Edgara ani nepomyslela. Ale jak to teď je, Heathcliffa si vzít nemohu, to bych se znemožnila. A tak se nikdy nedozví, jak ho miluji. Ne že je tak krásný, ale protože v něm žiju daleko víc než sama v sobě. Naše duše, Nelly - těžko říct, co v nich je . ale jsou z jednoho kusu. Kdežto Linton a já - to je jako měsíční paprsek proti blesku, mráz proti ohni !"

Už chvíli předtím jsem zjistila, že je tam Heathcliff s námi. Ohlédla jsem se, když se za námi něco tiše pohnulo, a zahlédla jsem ho, jak vstal z lavice a neslyšně se vykradl ven. Vyslechl všechno až do té chvíle, kdy Kateřina prohlásila, že by se znemožnila, kdyby se za něho provdala. To mu stačilo . dál už nechtěl nic slyšet. Kateřina seděla na zemi, takže pro lenoch lavice na Heathcliffa neviděla. Neměla tušení, že tam byl, a také nepostřehla, když odcházel. Já jsem ale sebou trhla a zarazila jí, aby byla zticha.

(...)

Rozhovor Heathcliffa s Kateřinou

Heathcliff nemohl hned

najít pravé dveře a ona mi pokynula, abych ho přivedla,
ale on zatím našel cestu, ještě než jsem došla ke dveřím,
a skokem byl u Kateřiny a sevřel jí v objetí.

Několik minut nepromluvil a nepustil jí. Za tu chvíli
jí zahrnul tolika polibky, kolik snad nerozdal za celý
dřívější život. Ale má paní ho políbila první a nemohla jsem
nevidět, že on pro strašnou trýzeň jí sotva může hledět do
očí. Na první pohled poznal totéž, co já, že není naděje
na vyléčení, že má smrt vepsanou ve tváři.

"Katko moje ! Ty můj živote ! Jak to mám snášet?"

vyhrkl tónem netajeného zoufalství. A zahleděl se na ní
tak úzkostně, až jsem čekala, že mu ten pohled vžene
slzy do očí. Ale oči jen žehly bolestí, neroztály:

"A co má být?" nato Kateřina. Oddálila se od něho
a odpověděla na jeho pohled zamračením : její nálada
se točila v proměnlivých rozmarech jako větrná korouhvička.

"Usoužili jste mě, Heathcliffe, ty a Edgar.

A teď ke mně chodíte proto naříkat, jako byste vy byli k

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

politování. Já vás litovat nebudu, to ne ! Ubili jste mě, a

nijak

vás to neotřásl, tuším. Jak jsi statný, Heathcliffe! Kolik

let ještě hodláš žít, až tu nebudu?"

Heathcliff klečel na koleně, když jí objímal. Teď se pokoušel

vstát, ale ona mu vjela rukou do vlasů a přidržela

ho u sebe.

"Kdybych tě tak pořád mohla držet, dokud oba neumřeme,"

pravila trpce. "Bylo by mi jedno, jak trpíš. Ať si

trpíš, proč bys netrpěl? Nemusím jen já. Zapomeneš na

mne? Budeš šťastný, až budu pod drnem? Řekneš si za

dvacet let: "To je hrob Kateřiny Earnshawové. Kdysi

jsem jí miloval a její ztráta mě bolela, ale to už je pryč.

Od té doby jsem miloval leckterou jinou - moje děti jsou

mi dražší než ona, a na smrtelné posteli se nebudu radovat,

že jdu k ní. Bude mi líto, že je musím opustit ! Řekneš

si to tak, Heathcliffe?"

"Netrap mě, nebo se zblázním jako ty!" rozkřikl se.

Vyprostil si hlavu a skřípal zuby.

Nezúčastněnému pozorovateli skýkali ti dva zvláštní

a hrůznou podívanou. Nebylo divu, že se Kateřině mohlo

zdát nebe vyhnanstvím, pokud by se smrtelným tělem neodvrhla i

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

svou povahu. V jejím výrazu, v zbledlé líci,
bezkrvných rtech a sršících zrácích byla divoká
pomstychtivost, a v zaťatých prstech ještě svírala vytrženou
hrst vlasů, za něž ho prve držela. Rovněž její druh, když se
zvedal opřen o jednu ruku, sevřel jí druhou rukou paži .
a tak nepřiměřená její útlosti byla všechna něžnost, které
byl schopen, že když její paži pustil, zůstaly na bezbarvé
kůži čtyři otisky modřin.

"Jako by tě ďábel posedl, že se mnou takhle mluvíš,
když už máš smrt před očima!" obořil se na ní vztekle.

"Nechápeš, že se mi tvá slova vpálí do paměti a budou se
propalovat stále hlouběji, až mi odejdeš? Vědomě lžeš,
když říkáš, že jsem tě zabil, a taky víš dobře, že dokud
žiju, myslím víc na tebe než na sebe. Nestačí ti, ďábelský
sobče, že se tu budu svíjet v pekelných mukách, až ty
budeš odpočívat v pokoji"

"Já nebudu odpočívat v pokoji," zalkala Kateřina.

Prudké, nepravidelné bušení srdce, které jí bilo v návalu
vzrušení až viditelně slyšitelné, jí znovu připomnělo,
jak je tělesně vyčerpaná. Chvíli se odmlčela, dokud záchvat
nepřestal, a pak pokračovala mírněji :

"Nepřeji ti větší trýzeň, Heathcliffe, než jakou mám

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRAČEŇ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

sama. Toužím jen po tom, abychom se už nikdy nerozloučili. A kdyby tě snad něco z mých řečí ve vzpomínce trápilo, pomysli, že já stejně trpím pod zemí, a pro lásku

ke mně mi odpusť ! Pojď sem a klekni si zas u mne ! Tys mi jakživ neublížil. A kdyby ses chtěl hněvat, bude to pro mne horší vzpomínka než moje zlá slova pro tebe. Pojď sem zas ke mně, pojď!"

Heathcliff k ní přistoupil zezadu a naklonil se přes její opěradlo, ale ne tak blízko, aby mu mohla vidět do tváře, zsinale bolestí. Pootočila se, aby na něho viděla. On to nesnesl, odstoupil ke krbu a zůstal tam mlčky stát zády k nám. Paní Lintonová se za ním dívala podezřavě, každý jeho pohyb v ní vzbuzoval nějaké nové vzrušení. Po chvíli si ho tak prohlížela a pak mě oslovila tónem milostného zklamání.

"Tak vidíte, Nelly, nezměkne ani na chvíličku, i kdyby mě to mohlo zachránit před smrtí. Taková je ta jeho láska ! A co na tom? Tohle není můj Heathcliff. Toho svého nepřestanu milovat a vezmu si ho s sebou - mám ho v duši. Vždyť nejvíc ze všeho mě vlastně mrzí to moje sešlé vězení ! Už mě unavilo být v něm zavřená. Chci odtud, do jiného, nádherného světa, přebývat v něm

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

věčně - nejenom ho matně vídat clonou slz a toužit po něm za zdmi bolavého srdce, ale žít v něm a s ním. Vy si myslíte, Nelly, že jste silnější a šťastnější než já .jste zdravá a statná, proto mě litujete , ale to, ☐je všechno zdání. Brzy se to změní a pak budu litovat já vás! Budu nezměrně vysoko a daleko od vás všech. Jen to je mi divné, proč on nechce být u mne," šeptala si pro sebe. "Já myslila, Heathcliffe, žes to sám chtěl. Drahý, teď se mi nesmíš mračit ! Pojď ke mně, Heathcliffe !"

Ve svém vzrušení vstala a opírala se o křeslo. Na její dychtivou výzvu se k ní obrátil s výrazem krajního zoufalství. V zamžených očích mu vášnivě zablesklo, hrud' se křečovitě vzdouvala. Okamžik tak stáli od sebe a pak jsem ani nepostřehla, jak se dostali k sobě . Kateřina se vymrštila, on jí zachytil a semkli se v tak drtivém objetí, až jsem myslila, že paní z toho nevyvázne životem. Vypadalo to, že je v bezvědomí. Vrhla se s ní do nejbližšího křesla, a když jsem chvatně přikročila se podívat, zdali neomdlela, zavrčel a cenil na mne zuby jako vzteklý pes a žárlivě jí tiskl k sobě. Bylo mi,jako bych v něm ani neviděla lidského tvora když jsem na něho mluvila, vůbec mi nerozuměl. A tak jsem celá zmatená ustoupila a mlčela.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

GYMNÁZIUM
PRACHATICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Za chvíli se mi ulevilo, když se Kateřina pohnula.

Vztáhla ruku, aby ho objala kolem krku a přitáhla mu hlavu k sobě, tvář k tváři. On jí tiskl a oplátkou jí zasypával zběsilými polibky.

"Teď jsem poznal," vyčítal jí, "jaká jsi - zlá a falešná!

Proč jsi mě zavrhlá? Proč jsi, Katko, zradila vlastní srdce? Nic tě nebudu těšit. Všechno si zaslouhuješ. Ty sama ses zabila. Jen si mě líbej a plač, vynuť ze mne polibky a slzy. Co z nich budeš mít? Smutek a zmar! Milovala jsi mne - proč tedy, jakým právem jsi mě opustila? Jakým právem, odpověz! Snad pro tu mizernou slabůstku pro Lintona? Vždyť ani bída, hanba, smrt - nic, co by na nás mohl seslat bůh či ďábel, nic by nás bylo nerozloučilo. A tys to udělala sama, z vlastní vůle. Já jsem tě netrýznil, sama ses utýrala a tím jsi utýrala i mne ! Že jsem statný? Tím hůř pro mne, copak chci žít? Jaký to bude život, až ty - bože, chtěla ty bys žít a mít duši pohřbenou v hrobě?"

"Nech mě, nech mě !" vzlykala Kateřina. "Snad jsem chybila, ale za to umírám. Nestačí to? Tys mě také opustil, a já ti to nevyčítám. Odpouštím ti. I ty odpusť mně !"

(...)

Za domácí úkol zhlédněte film *Bouřlivé výšiny* režiséra Petera Kosmínskeho z roku 1992. Pokuste se napsat recenzi na tento film a odpovědět na následující otázky:

- 1. Jak se ve filmu projevuje doba, ve které román vznikl?**
- 2. Jak hodnotíte kostýmy herců a věrnost filmového zpracování vzhledem ke knižní podobě?**
- 3. Jakou roli hraje ve filmu příroda?**
- 4. Na základě filmu charakterizujte vztah Heathcliffa a Kateřiny, Katky a Haretona.**
- 5. Kdy jsou Heathcliff s Kateřinou konečně šťastni?**

O svých recenzích a pocitech z filmu poté diskutujte se spolužáky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ